

Senast ändrad 2011-09-09

Trygghetsplan

Likabehandlingsplan och
plan mot kränkande
behandling

Wadköpings utbildningscenter
2011-2012

Wadköpings utbildningscenters vision för trygghetsarbetet:

Wadköpings utbildningscenter är en skola fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Alla upplever en trygg vardag med bästa förutsättningar för att lära och utvecklas.

ÖREBRO

Innehållsförteckning

1 INLEDNING	3
1.1 ÖREBRO KOMMUNS TRYGGHETSVISION	3
1.2 NY LAGSTIFTNING	3
1.3 DEFINITIONER OCH BEGREPP	4
2 TYDLIGA ROLLER OCH ANSVARSFÖRDELNING	5
2.1 REKTORS ANSVAR	5
2.2 PERSONALENS ANSVAR	6
2.3 ELEVERS INFORMELLA ANSVAR	7
2.4 INFORMATION	7
3 ELEVERS DELAKTIGHET	8
4 ELEVERS RÄTTIGHETER TILL STÖD	9
5 KARTLÄGGNING OCH NULÄGESANALYS	9
6 TYDLIGA MÄTBARA MÅL OCH KONKRETA ÅTGÄRDER	9
6.1 KÖN	9
6.2 ETNISK TILLHÖRIGHET	10
6.3 RELIGION OCH ANNAN TROSUPPFATTNING	10
6.4 FUNKTIONSNEDSÄTTNING	11
6.5 SEXUELL LÄGGNING.....	11
6.6 KÖNSÖVERSKRIDANDE IDENTITET ELLER UTTRYCK	12
6.7 ÅLDER.....	12
6.8 KRÄNKANDE BEHANDLING.....	13
7 UPPSIKT OCH UPPTÄCKT	13
8 RUTINER FÖR UTREDNING, ÅTGÄRDER, DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING.....	14
8.1 UTREDNING.....	14
8.2 ÅTGÄRDER	15
8.3 DOKUMENTATION	15
8.4 UPPFÖLJNING	15
9 UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING AV TRYGGHETSPLANEN	16

1 Inledning

Det handlar om elevernas mänskliga rättigheter, om att förverkliga FN:s barnkonvention i skolan. Självklart ska elever ha ett rättsskydd likvärdigt det skydd som finns för skolans anställda. Trygghetsarbete handlar om att skapa en skola fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. En trygg vardag är en förutsättning för att lära och utvecklas. Det kan för skolan innebära större förutsättningar för ökad måluppfyllelse. Forskning har även visat att systematiskt arbete mot kränkningar har effekt. Det handlar om att arbetet är långsiktigt och att såväl personal, elever och vårdnadshavare är engagerade.

1.1 Örebro kommuns Trygghetsvision

”Alla barn och ungdomar i Örebro kommun har rätt till en trygg miljö i förskolor och skolor. Ingen ska bli utsatt, kränkt eller mobbad. Detta är ett ansvar för varje vuxen, liksom för alla barn och ungdomar” (Kommunstyrelsen, 2002).

1.2 Ny lagstiftning

Sedan 1 januari 2009 regleras likabehandlingsarbetet i två regelverk:

- Diskrimineringslagen (2008:567) och
- 14a kap. i Skollagen (1985:1100).

De har ersatt den tidigare Barn- och elevskyddslagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Huvudmannen för verksamheten är ansvarig för att lagen följs av anställda och uppdragstagare i verksamheten.

Diskrimineringslagen ska främja elevers lika rättigheter, motverka diskriminering på grund av:

- kön
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- ålder

Att främja likabehandling handlar bland annat om att skaffa sig kunskaper kring varje specifik diskrimineringsgrund och om vad som utgör kränkande behandling. Syftet med planarbetet ska vara att främja elevers lika rättigheter samt förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

1.3 Definitioner och begrepp

Elev	Den som utbildas eller söker utbildning enligt skollagen.
Personal	Anställda eller uppdragstagare i utbildning och annan verksamhet.
Vårdnadshavare	Den eller de personer som har den rättsliga vårdnaden (det vill säga är juridiskt ansvariga) för ett barn. Det kan antingen vara en eller båda föräldrarna eller en person utsedd av domstol.
Diskriminering	Ett övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån olika grunder.
Trakasserier	Ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.
Mobbning	En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.
Annan kränkande behandling	Ett uppträdande som, utan att vara trakasserier kränker en elevs värdighet.
Kränkningarna kan vara...	
... fysiska	t ex att bli utsatt för slag och knuffar
... verbala	t ex att bli hotad eller kallad öknamn
... psykosociala	t ex att bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning
... text- och bildburna	t ex klotter, brev och lappar, e-post, sms och mms
Rasism	En föreställning om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.
Främlingsfientlighet	Rädsla för/stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karaktärer.
Homofobi	En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- och bisexualitet och homo- eller bisexuella personer.
Transfobi	Negativt betraktelse- eller handlingssätt mot en individ vars könsidentitet och/eller könsuttryck skiljer sig från normen för det kön som registrerats för personen vid födseln.
Kön	Tjej, kille eller transsexuell.
Etnisk tillhörighet	Med etnisk tillhörighet menas att någon tillhör en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung. Var och en har rätt att bejaka sin etniska tillhörighet. Du kan ha flera etniska tillhörigheter.
Annan trosuppfattning	Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en livsåskådning som anses ha ett naturligt samband med eller vara jämförbara med religion.

Funktionsnedsättning Funktionsnedsättning är varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå. Det kan vara till exempel dyslexi, adhd, diabetes, rörelsehinder, cp-skada, hörsel- eller synnedsättning. Däremot omfattas inte tillfälliga tillstånd som brutna ben.

Sexuell läggning Med sexuell läggning menas:

- homosexualitet
- bisexualitet
- heterosexuallitet
- transsexualitet

Könsöverskridande identitet eller uttryck

Transpersoner är ett paraplybegrepp som används om människor som på olika sätt bryter mot samhällets normer kring könsidentitet och könsuttryck – mot föreställningar om hur kvinnor och män, pojkar och flickor förväntas vara och se ut. Transpersoner kan till exempel vara transvestiter, transsexuella (personer som upplever sig tillhöra det motsatta könet och önskar korrigera den felaktiga kroppen han/hon har fått genom hormonbehandling och kirurgi), intersexuella (personer som fötts med oklar könstillhörighet) eller inter- och transgenderpersoner (personer som definierar sig bortom kön eller utanför de traditionella könsidentiteterna).

Handlingsplikt En skyldighet att vidtaga någon åtgärd.

Trygghetsgrupp En grupp elever, lärare, kurator samt planerare som träffas och följer upp trygghetsplanen samt kommer med åtgärdsförslag för att främja likabehandling och motverka kränkande behandling.

2 Tydliga roller och ansvarsfördelning

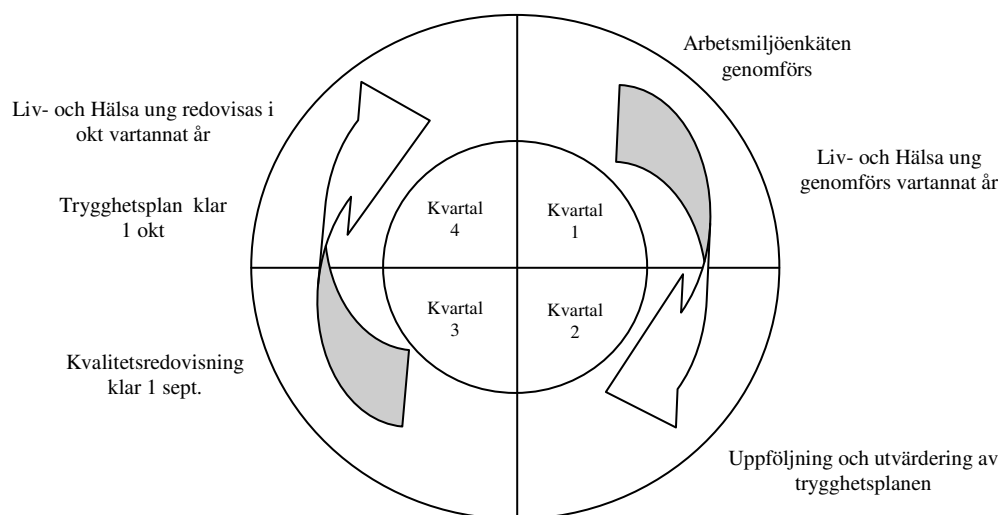
2.1 Rektors ansvar

På plats i verksamheten är det rektor som enligt lag är ansvarig för att:

- se till att all personal, elever och vårdnadshavare känner till att diskriminering, trakasserier och kränkande behandling inte är tillåten i verksamheten
- se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja elevers lika rättigheter, samt att motverka diskriminering utifrån diskrimineringsgrunderna, trakasserier samt kränkande behandling
- om verksamheten får kännedom om att diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling förekommer, se till att utredning görs och att åtgärder vidtas
- se till att det finns rutiner för utredning, åtgärder och dokumentation av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling
- årligen upprätta, utvärdera och revidera en plan i samarbete med personal och elever, om möjligt även vårdnadshavare.

Rektors strategi för att upprätta en trygghetsplan:

Åtgärder	Tidpunkt	Ansvar
Skolans tidigare Likabehandlingsplan (rev 090512 utifrån nya lagar) har legat till grund för Trygghetsplanen. Målformuleringar och åtgärder (avsnitt 3-6) bygger på kartläggning och utvärdering av genomförda enkäter samt olika typer av samtal med eleverna.	Läsåret 10/11	Ledning
Trygghetsplanen har förankrats i ledningsgrupp, elevhälsoteam samt trygghetsgruppen.	Våren 2011	Amanda, EHT
Trygghetsplanen har förankrats i arbetslagen, arbetsplatsträff, skolkonferens samt klassråd.	Hösten 2011	
Trygghetsplanen utvärderas årligen.	2:a kvartalet	Amanda, EHT
Trygghetsplanen revideras årligen.	3:e kvartalet	Amanda

Figur 1.1 Årshjul för trygghetsarbetet

2.2 Personalens ansvar

All personal i verksamheten har ett ansvar för att främja likabehandling och motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Det är viktigt att komma ihåg att det inte bara är den pedagogiska personalen som omfattas utan även annan personal som till exempel vaktmästare, lokalvårdare och kökspersonal.

Personalens roll och ansvar i vår verksamhet:

Är att:

- följa verksamhetens trygghetsplan
- ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sitt arbete och sträva efter likabehandling
- se till att omedelbara åtgärder enligt handlingsplikten vidtas då diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling misstänks/anmäls/signaleras
- dokumentera misstänkt/anmäld/upptäckt diskriminering, trakasserier, annan kränkande behandling samt de åtgärder som vidtas genom tjänsteanteckningar
- bevaka att utreda fall av diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling, där skolpersonal berörs, följs upp

2.3 Elevers informella ansvar

Elever har inget formellt ansvar i trygghetsarbetet.

Elevers roll och informella ansvar i vårt trygghetsarbete:

Är att:

- följa verksamhetens trygghetsplan.
- eleverna påtalar trakasserier, diskriminering och annan kränkande behandling som de upptäcker på skolan.

2.4 Information

Det är mycket viktigt att trygghetsplanen är känd bland all personal, elever och vårdnadshavare. Syftet med det är att förmedla kunskap om elevers rättigheter och att visa på hur verksamheten arbetar för en trygg miljö.

Konkreta, tidsbestämda och uppföljningsbara mål kring information:

Att alla anställda på skolan har fått information om trygghetsplanen vid anställning samt att de informeras vid årets första arbetsplatsträff.

Att alla elever på skolan har fått information om trygghetsplanen vid läsårsstart eller då de började på skolan.

Att alla vårdnadshavare har fått information om trygghetsplanen vid första föräldramötet/utvecklingssamtalet.

Åtgärder	Tidpunkt	Ansvar
Trygghetsplanen informeras om samt delas ut till elever och anställda.	Vid läsårsstart eller när eleven/anställda börjar på skolan under pågående läsår.	Rektor/Arbetsledare Studiehandledare
Trygghetsplanen finns på skolans hemsida.	Reviderad version läggs upp vid läsårsstart	AAM, publicerare
Trygghetsplanen finns i alla klassrum och i skolans bibliotek.	Inför varje läsårsstart	Ledningen, bibliotekarie, lärare
Trygghetsplanen informeras om samt delas ut till vårdnadshavare.	Föräldramöte och/eller utvecklingssamtal åk 1	Studiehandledare
Trygghetsplanen skickas till gymnasieförvaltningen	Läsårsstart	Ledningen

3 Elevers delaktighet

Det är elevernas rättighet att vara delaktiga i trygghetsarbetet. De ska bland annat delta i arbetet med att upprätta, följa upp och se över trygghetsplanen. Delaktigheten ska anpassas efter elevernas ålder och mognad. (Se förordning 2006:1083).

Konkreta, tidsbestämda och uppföljningsbara mål kring hur elever är delaktiga i trygghetsarbetet:

Att alla elever har deltagit i trygghetsarbetet för att få en förståelse, vid minst ett tillfälle per läsår.
Att andelen som känner till likabehandlings-/trygghetsplanen ökar från 44 % av tjejerna och 42 % av killarna till 100 % år 2013.
Att andelen som har och är medvetna om att de har arbetat med värderingsövningar ökar från 19 % av tjejerna och 26 % av killarna till 100 % till år 2013.

Åtgärder	Tidpunkt	Ansvar
Arbete i form av värderingsövningar sker kring trygghetsplanen med åk 1.	1 gång per läsår	Elevhälsoteamet
Arbete i form av värderingsövningar sker kring trygghetsplanen med åk 2 och 3 på mentorstid.	Kontinuerligt	Studiehandledare
Eleverna ges möjlighet att inkomma med synpunkter i arbetsmiljöenkäten på hur skolan ska arbeta för att skolmiljön ska vara trygg	Kvartal 1	AAM
Omformulera frågan ang. värderingsövningar i arbetsmiljöenkäten	Kvartal 1 2012	AAM

Konkreta, tidsbestämda och uppföljningsbara mål kring hur elever är delaktiga i att upprätta, följa upp och se över trygghetsplanen:

Elever i Trygghetsgruppen har varit delaktiga i att upprätta, följa upp och ge förslag till åtgärder i trygghetsplanen.

Åtgärder	Tidpunkt	Ansvar
”Trygghetsgruppen” utvärderar trygghetsplanen samt ger åtgärdsförslag	2011-04-13	AAM, JPB, SNH
Trygghetsplanen tas upp på skolkonferensen	2011-05-19	ASL

4 Elevers rättigheter till stöd

Eleven har rätt att få stöd och hjälp när han eller hon känner sig kränkt. Elevers upplevelser av kränkningar får inte avfärdas. Vem eleven än kontaktar i verksamheten så har han eller hon rätt att bli tagen på allvar och få stöd. Det är alltid den utsatte som avgör om ett beteende eller en handling är oönskad eller kränkande.

I vår verksamhet kan elever och deras vårdnadshavare som vill ha stöd, vända sig till:

Studiehandledare

Elevhälsoteam

Rektor

Diskrimineringsombudsmannen: www.do.se

Skolinspektionen Barn- och elevombudet: www.skolinspektionen.se/beo

5 Kartläggning och nulägesanalys

Det är nödvändigt att systematiskt kartlägga nuläget och göra en analys av resultatet för att kunna förebygga och motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling på bästa sätt.

Konkreta, tidsbestämda och uppföljningsbara mål:

Att kartlägga elevernas upplevda trygghet i skolmiljön minst en gång per år.

Åtgärder	Tidpunkt	Ansvar
Arbetsmiljöenkäten	1:a kvartalet	Elevhälsoteamet
Liv och Hälsa Ung	Vart annat läsår	Örebro Läns Landsting + Elevhälsoteam
Utvecklingssamtal	En gång per termin	Studiehandledare
Hälsosamtal	Erbjuds 1 gång/år i åk 1	Skolsköterska

6 Tydliga mätbara mål och konkreta åtgärder

- utifrån ett arbete mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

6.1 Kön

Skolan ska förebygga och förhindra könsdiskriminering. Skolan ska också förebygga och förhindra trakasserier som har samband med kön liksom sexuella trakasserier av elever. Att arbeta med åtgärder när det gäller kön är att arbeta för en jämställd verksamhet där tjejer och killar har samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter inom alla väsentliga områden.

Konkreta, tidsbestämda och uppföljningsbara mål:

Att andelen elever som blivit utsatta för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling på grund av kön minskar från 2 % (jmf. 15 % 2010) av tjejerna och 3 % (jmf. 20 % 2010) av killarna till 0 % till år 2012.

Åtgärder	Tidpunkt	Ansvar
I ämnet samhällskunskap ges eleverna möjlighet att utveckla kunskaper om bl.a. jämställdhet	Kontinuerligt	Undervisande lärare i samhällskunskap
Eleverna efterfrågar obligatoriskt samtal med mentor/studiehandledare	1 gång per termin	Studiehandl/mentor
Eleverna önskar mer aktiviteter både inom klassen och mellan programmen för att öka gemenskapen och minska utfrysning	Hösten 2011	Ledning/lärare

6.2 Etnisk tillhörighet

Konkreta, tidsbestämda och uppföljningsbara mål:

Att andelen elever som blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling på grund av etnisk eller kulturell tillhörighet minskar från 3 % (jmf. 8 % 2010) av tjejerna och 6 % (jmf. 28 % 2010) av killarna till 0 % till år 2012.

Åtgärder	Tidpunkt	Ansvar
I ämnet historia ges eleven möjlighet att reflektera över kulturarvets betydelse för identitets- och verklighetsuppfattning. Ämnet ska beröra olika perspektiv utifrån bl.a. etnicitet.	Kontinuerligt	Undervisande lärare i historia
Eleverna önskar mer aktiviteter både inom klassen och mellan programmen för att öka gemenskapen och minska utfrysning	Hösten 2011	Ledning/lärare
Eleverna efterfrågar möjligheten att få en ökad förståelse för etnisk tillhörighet och en diskussion kring ämnet.	Läsåret 11/12	Ledning/lärare

6.3 Religion och annan trosuppfattning

Religionsfriheten är skyddad i såväl internationella konventioner som i den svenska grundlagen. Undervisningen i skolan ska enligt läroplanen vara icke-konfessionell och skolan får inte missgynna någon elev på grund av hans eller hennes religion.

Konkreta, tidsbestämda och uppföljningsbara mål:

Att andelen elever som blivit utsatta för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling på grund av religion eller annan trosuppfattning minskar från 3 % (jmf. 8 % 2010) av tjejerna och 4 % (jmf. 25 % 2010) av killarna till 0 % till år 2012.

Åtgärder	Tidpunkt	Ansvar
I ämnet religionskunskap ges eleverna möjlighet att utveckla respekt och förståelse för olika sätt att tänka och leva. Eleverna ges också möjlighet att analysera och värdera hur religion kan förhålla sig till bland annat etnicitet, kön, sexualitet och socioekonomisk bakgrund.	Kontinuerligt	Undervisande lärare i religionskunskap
Eleverna önskar mer aktiviteter både inom klassen och mellan programmen för att öka gemenskapen och minska utfrysning	Hösten 2011	Ledning/lärare
Eleverna efterfrågar möjligheten att få en ökad förståelse för olika religioner och annan trosuppfattning och en diskussion kring ämnet.	Läsåret 11/12	Ledning/lärare

6.4 Funktionsnedsättning

Kom ihåg att försöka skapa individuella lösningar för att möjliggöra allas delaktighet oavsett funktionsnedsättning. Undvik sär lösningar.

Konkreta, tidsbestämda och uppföljningsbara mål:

Att andelen elever som blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling på grund av funktionshinder minskar från 3 % (jmf 10 % 2010) av tjejerna och 3 % (jmf. 22 % 2010) av killarna till 0 % till år 2012.

Åtgärder	Tidpunkt	Ansvar
Eleverna efterfrågar möjligheten att få en ökad förståelse för funktionsnedsättning och en diskussion kring ämnet. Exempelvis om diagnosen högfungerande autism.	Hösten 2011	
Eleverna önskar mer aktiviteter både inom klassen och mellan programmen för att öka gemenskapen och minska utfrysning.	Hösten 2011	Ledning/lärare

6.5 Sexuell läggning

Verksamheten har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till sina elever. Det inkluderar arbetet mot homofobi, transfobi och rätten till likabehandling oavsett sexuell läggning.

Konkreta, tidsbestämda och uppföljningsbara mål:

Att andelen elever som blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling på grund av sexuell läggning, könsidentitet eller familjebildning kvarstår på 0 % (jmf. 9 % 2010) för tjejerna och minskar från 3 % (jmf. 19 % 2010) av killarna till 0 % till år 2012.

Åtgärder	Tidpunkt	Ansvar
Ämnet tas upp i undervisningen.	Kontinuerligt	Lärarna

6.6 Könsöverskridande identitet eller uttryck

Konkreta, tidsbestämda och uppföljningsbara mål:

Att andelen elev som blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling på grund av könsöverskridande identitet eller uttryck kvarstår på 0 % (jmf. 11 % 2010) av tjejerna och minskar från 1 % (jmf. 21 % 2010) av killarna till 0 % till år 2012.

Åtgärder	Tidpunkt	Ansvar
Ämnet tas upp i undervisningen.	Kontinuerligt	Lärarna

6.7 Ålder

Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i förskolan och skolan.

Konkreta, tidsbestämda och uppföljningsbara mål:

Att andelen elev som blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling på grund av ålder minskar från 1 % för tjejer och killar till 0 % till år 2012.

Åtgärder	Tidpunkt	Ansvar
Eleverna anser att man måste diskutera om ämnet.	Kontinuerligt	Lärarna

6.8 Kränkande behandling

Skolan ska också förebygga och förhindra det som i lagen benämns som *kränkande behandling* (14a kap. skollagen). Kränkande behandling är ett uppträdande som kränker en elevs värdighet, men saknar koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Tanken är att begreppet ska täcka in alla former av kränkande behandling. Det kan vara mobbning, men även enstaka händelser.

Konkreta, tidsbestämda och uppföljningsbara mål:

Att andelen elev som har blivit utsatt för kränkande behandling av annan elev minskar från 23 % (jmf. 26 % 2010) av tjejerna och 18 % (jmf. 34 % 2010) av killarna till 0 % till år 2012.
Att andelen elev som har blivit utsatt för kränkande behandling av någon vuxen minskar från 22 % (jmf. 18 % 2010) av tjejerna och 12 % (jmf. 32 % 2010) av killarna till 0 % till år 2012.

Åtgärder	Tidpunkt	Ansvar
Ämnet tas upp i undervisningen på...?	Kontinuerligt	Lärarna
Bråttförebyggande rådet (BRÅ) föreläser för åk 1 och 2 under temat Hot och kränkningar på nätet. Föreläsningen följs upp på lektion samt att en utvärdering görs av arbetet.	Mars 2011	EHT/Studiehandledare

7 Uppsikt och upptäckt

Verksamheten ska arbeta systematiskt för att upptäcka eventuell diskriminering, trakasserier och kränkningar. Verksamheten ska också ha en strategi för hur personal som får kännedom om, eller ser en pågående kränkning, ska hantera situationen.

I vår verksamhet arbetar vi på följande sätt med att hålla uppsikt och upptäcka diskriminering, trakasserier och kränkningar:

Skolan har utredningsskyldighet samt handlingsplikt vid signal om diskriminering, trakasserier eller kränkningar. Det är all personals ansvar att hålla uppsikt över eleverna, vara synliga och finnas till hands för eleverna för att förebygga och upptäcka diskriminering, trakasserier och kränkningar.

Åtgärder	Tidpunkt	Ansvar
All personal uppmanas att hålla uppsikt över alla skolans elever.	Löpande	All personal
Organiserar verksamheten så närheten till personal alltid finns.	Löpande	Ledningen
Utvecklingssamtal	1 gång/termin	Studiehandledaren

8 Rutiner för utredning, åtgärder, dokumentation och uppföljning

8.1 Utredning

Enligt diskrimineringslagen och skollagen är en huvudman som får kännedom om att en elev som deltar i eller söker till verksamheten anser sig ha blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att utreda omständigheterna kring de uppgivna trakasserierna eller kränkningarna.

Elever som upplever sig trakasserade eller på annat sätt kränkta av personal är i en särskilt utsatt situation eftersom de befinner sig i beroendeställning. Rektorn eller någon med motsvarande ledningsfunktion bör därför ansvara för en sådan utredning.

På vår skola utreds varje enskilt fall av diskriminering, trakasserier och kränkningar på följande sätt:

Skolan har utredningsskyldighet samt handlingsplikt vid signal om diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Det är alltid den utsatta eleven som avgör om beteendet eller handlingen är oönskad eller kränkande. Om trakasserier eller annan kränkande behandling, upptäcks eller anmäls, tillämpas trygghetsplanens rutiner och ansvarsfördelning. Tidpunkt: Skyndsamt, inom samma dag – inga tidshinder accepteras. Ansvarig: Skolpersonal som får kännedom om trakasserier.

Utredning

Utredningen syftar till att få reda på kränkningens karaktär och den ligger till grund för vilka åtgärder som ska vidtas. Utredningen genomförs skyndsamt och allsidigt. Åtgärdsprogram upprättas *alltid* för den som blivit kränkt. Åtgärdsprogram upprättas *alltid* för den eller de som utfört kränkningen.

Den kränkte

Läraren eller annan skolpersonal som får kännedom om en kränkning lyssnar på den elev som tar kontakt. Den vuxne är tydlig med att kränkningar är fel och oacceptabla. Den vuxne skapar förtroende bland annat genom att lyssna uppmärksamt, och talar om att ett uppföljningssamtal kommer att genomföras.

Läraren eller annan skolpersonal

Läraren eller annan skolpersonal som fått kännedom om kränkningen kontakter elevhälsoteamet som utifrån sin kompetens kan ge råd, stöd och vägledning. Dokumentation sker genom tjänsteanteckningar. Åtgärdsprogram upprättas. Vid kränkningar hjälper elevhälsoteamet till med att göra en handlingsplan som utgår från nuvarande situation, målsituation och vilka åtgärder som behöver vidtas för att nå målet.

Den/De som kränkt

Om den/de som kränkt går på samma skola lyssnar skolpersonal på båda parter. Om den/de går på en annan skola kontaktas rektor där. När personal misstänks ha kränkt elever ansvarar rektor alltid för utredningen. Två anställda bör närvara vid samtalet, en leder samtalet och den andra antecknar. De upplyser alltid om att ett uppföljningssamtal kommer att genomföras.

Vårdnadshavare

Vårdnadshavare (endast omyndig elev) till den kränkte och den/de som kränkt kontaktas alltid. Vid kränkningar upprättas skyndsamt en plan för hur kommunikationen mellan rektor, lärare, elever och vårdnadshavare ska ske.

8.2 Åtgärder

Det ska finnas rutiner för hur akuta situationer ska hanteras och lösas när elever har utsatts för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. Målet med åtgärderna är att en trygg situation skapas. Åtgärderna ska avhjälpa akuta situationer samt ge långsiktiga lösningar.

På vår skola vidtar vi nedanstående åtgärder när diskriminering, trakasserier eller kränkningar inträffat:

Skolan och dess personal har alltid handlingsplikt. Målet med åtgärder i ett kränkingsfall är att återuppbygga en trygg miljö i skolan för samtliga inblandade parter. Åtgärder för den kränkte respektive för den eller de som kränkt utformas av rektor i samråd med elevhälsoteamet, berörd skolpersonal, den kränkta eleven, den/de som kränkt samt vårdnadshavare (omyndig elev). I första hand vidtas åtgärder redan i de inledande samtalen genom dialog. Åtgärderna avhjälper akuta situationer samt ger långsiktiga lösningar.

Vid kränkningar

Återkoppling med berörda ska ske efter en vecka och uppföljningssamtal ska hållas efter en månad. Åtgärdsprogram upprättas för båda parter.

Eventuella disciplinära åtgärder utdöms. Anmälan till socialtjänst samt Arbetsmiljöverk upprättas.

Vid brottsliga handlingar

Rektor anmäler alltid till polisen.

8.3 Dokumentation

Varje misstanke om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling ska utredas, dokumenteras och följas upp. Dokumentationen ska arkiveras i elevakten.

I vår verksamhet dokumenterar vi utredning, åtgärder och uppföljning på följande sätt:

Utredningar om kränkningar och uppföljningar dokumenteras genom blanketten "*Utredning om kränkande behandling*", tjänsteanteckningar, handlingsplaner, Åtgärdsprogram, minnesanteckningar samt eventuella protokoll från elevvårdskonferenser (EVK).

8.4 Uppföljning

Skolan ska ha rutiner för hur varje enskilt fall ska följas upp. Det är viktigt att alla inblandade får komma till tals i uppföljningen. Uppföljningen bör göras inom rimlig tid, och innehålla utvärdering av utredningen, åtgärderna och dokumentationen. Det är också viktigt att diskutera om händelsen ingår i ett mönster på skolan. I så fall måste skolan upprätta en handlingsplan för att ta tag i problemet i stort.

I vår verksamhet följer vi upp varje enskilt fall på följande sätt:

Uppföljningssamtal med den kränkte, rektor och berörd personal inom en månad? Uppföljningssamtal med den/de som kränkt, rektor och berörd personal inom en månad?
--

9 Uppföljning och utvärdering av trygghetsplanen

Uppföljning och utvärdering av trygghetsplanen ska redovisas i den årliga kvalitetsredovisningen enligt förordning (1997:702) om kvalitetsredovisning inom skolväsendet, ändring (2006:279).

I vår verksamhet följer vi upp och utvärderar trygghetsplanens innehåll på följande sätt:

Åtgärder	Tidpunkt	Ansvar
Utvärdering: Vad har vi åtagit oss att göra under året? Har det blivit utfört? Om inte, varför och vem bär ansvaret? Har vi nått målen? Om inte, varför? Vilka åtgärder krävs?	2:a kvartalet	
Uppföljning och utvärdering redovisas i kvalitetsredovisningen	Senast 1 september	Ledning
Revidering av trygghetsplanen utifrån genomförd uppföljning och utvärdering	Senast oktober	